Redacțiunea, Administrațiunea și Tipografia:
BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.
Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. Manuscripte nu se retrimitŭ!
Birourile de anunciurĭ:
Brașovŭ, piața mare Nr. 22.
Inserate mai primescŭ în Viena *Rudolfŭ Mosse, Haasenstein & Vogler (Otto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg*; în Budapesta: *A. V. Goldberger, Anton Mezei, Eckstein Bernat*; în Frankfurt: *G. L. Daube*; în Hamburg: *A. Steiner*.
Prețulŭ insertiunilorŭ; o seriă garmondŭ pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă și învoială.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANULŬ LII.

„Gazeta" ese în fiecare ḑi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe sése lunĭ 6 fl., Pe trei lunĭ 3 fl.
Pentru România și străinătate:
Pe unŭ anŭ 40 francĭ, pe sése lunĭ 20 francĭ, pe trei lunĭ 10 francĭ.
Se prenumĕră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Brașovŭ:
la administrațiune, piața mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe șése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl. pe șése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 banĭ.
Atâtŭ abonamentele câtŭ și insertiunile suntŭ a se plăti înainte.

Nr. 183. Brașovŭ, Lunĭ, Marțĭ 15 (27) Augustŭ 1889.

Din causa sfintei sĕrbătorĭ de mâne, ḑiarulŭ nu va apăré până Mercurĭ séra.

Brașovŭ, 14 Augustŭ v.

Ne mai despartŭ numai câteva ḑile de începutulŭ anului școlarŭ 1889/90.

Vorŭ fi, nu-i vorbă, părințĭ, carĭ nicĭ nu'șĭ vorŭ fi mai bătêndŭ capulŭ, că ce sĕ'ncépă cu copii lorŭ, carĭ vorŭ fi terminatŭ cursurile claselorŭ primare; nu'șĭ vorŭ fi bătêndŭ capulŭ, fiă pentru că dispunŭ de mijlóce și au cu ce sĕ'șĭ întrețină copii la șcóle mai înalte; fiă pentru că, avêndŭ o ocupațiune producĕtóre, îi țină pe lângă dênșii ca ajutorŭ la întreprinderile lorŭ.

Dér nu totŭ așa e cu massa poporului, cu țĕrănimea și cu meseriașii. Mulțĭ dintre ei se vorŭ fi cugetândŭ, ce sĕ'ncépă cu copii lorŭ, fiă pentru că n'au mijlóce din destulŭ, fiă pentru că nu se potŭ hotărî la unŭ felŭ.

Țĕranulŭ s'a obicĭnuitŭ a nu'șĭ face din copii sĕi decâtŭ dascălĭ și preoțĭ, décă cumva n'are destulŭ pămêntŭ, ca sĕ-i țină pe toțĭ acasă, și împărțindu-se pămêntulŭ între fii și apoi între nepoțĭ sĕ se creeze o generațiă de țĕranĭ sĕracĭ cu puține cunoscințe economice. Meseriașulŭ érășĭ are ambițiunea de a'șĭ vedé pe copii sĕi „domnĭ" marĭ, niscai profesorĭ, advocațĭ orĭ altŭ soiu de domnĭ. Nicĭ țĕranulŭ însĕ, nicĭ meseriașulŭ nu se întrébă, că óre, în starea materială și politică în care ne găsimŭ noi, puté-vomŭ căpĕtui pe toțĭ câțĭ vorŭ sĕ fiă dascălĭ, preoțĭ, profesorĭ, orĭ décă în mulțimea de advocațĭ ce suntŭ mai au locŭ și alții, așa ca sĕ pótă trăi?

Resultatulŭ acestei negândirĭ îlŭ vedemŭ. Se creéză unŭ proletariatŭ de inteligență, care numai bine nu'i póte aduce poporului, ba efectele potŭ fi fórte stricăcióse, chiarŭ din punctŭ de vedere naționalŭ, căcĭ nevoia pe mulțĭ din proletarii de acestŭ soiu în lupta lorŭ pentru esistență îi póte împinge ca unelte în brațele dușmanului. Esemple avemŭ.

Ba acéstă lipsă de sănătósă gândire orĭ ambițiunea împinge pe unii părințĭ a sili pe copii lorŭ sĕ îmbrățișeze ceea ce nu le place, cariere cătră care n'au aplecare. Aceștĭ copii se nenorocescŭ cei mai mulțĭ.

De câte orĭ n'am arătatŭ rĕulŭ celŭ mare ce isvorĕsce din acéstă stare de lucrurĭ! De câte orĭ n'am povațuitŭ pe preoții, dascălii și alțĭ cărturarĭ ai noștri, sĕ deșchidă poporului ochii, spunêndu'i că nu merge sĕ fiă toțĭ „domnĭ", pentru-că nu vorŭ avé din ce sĕ trăiéscă; sĕ îndemne pe părințĭ a'șĭ aplica copiii la meserii, la comerțŭ și la agricultură, căcĭ adĭ și pămêntulŭ pretinde mai multă îngrijire, mai multe cunoscințe agricole din partea celui care'lŭ lucréză. Altă e calitatea și cantitatea fructelorŭ ce le dă unŭ pămênt lucrat de un agricultorŭ, care a făcutŭ studii agricole mai înalte, și alta a fructelorŭ ce le dă unŭ pămêntŭ lucratŭ după sistemulŭ celŭ vechiu, cum a pomenitŭ țĕranulŭ din moșĭ-strămoșĭ.

De aceea, acum când suntemŭ la pragulŭ noului anŭ școlarŭ, sĕ chibzuiască bine părinții ce facŭ cu copii lorŭ. ca nu cumva sĕ-i nenorocéscă, făcêndŭ din ei „domnĭ" fără domniă; și cu deosebire sĕ nu facă părinții pĕcatulŭ de a sili pe copii sĕ îmbrățișeze o întreprindere cătră care n'au nicĭ o aplecare. De voiesce unŭ copilŭ — și de are talentŭ, sĕ lŭ lase sĕ învețe la școlă, dér érășĭ ceea ce-i place: în gimnasiu, în școla reală, orĭ comercială, ér nicĭdecum sĕ-lŭ siléscă a învĕța în gimnasiu când el are aplecare pentru școla reală orĭ comercială, și viceversa; de asemenea sĕ nu silescĭ pe copilŭ a învĕța carte multă, când elŭ n'are nicĭ talentŭ, nicĭ aplecare spre învĕțătură mai înaltă, ci spre meseriă orĭ spre agricultură. Mai bine unŭ meseriașŭ orĭ agricultorŭ deșteptŭ și cu cunoscințe îndestulitóre în ramura ce-o îmbrățișéză cu cunoscințe moderne, decâtŭ cărturarĭ carĭ sĕ 'șĭ blasteme sórtea orĭ sĕ fiă nenorocițĭ prin faptulŭ, că neavêndŭ talentŭ nicĭ aplecare spre învĕțătură au tocitŭ numai băncile școlei, fără sĕ se alégă ceva cum se cade din ei.

De aceea încă odată ḑicemŭ: chibzuéscă bine părinții, ce facŭ cu copii lorŭ, décă e vorba sĕ-i norocéscă și sĕ se alégă din ei ómenĭ harnicĭ și membri folositorĭ familiei și némului lorŭ românescŭ.

Unŭ cuvêntŭ sincerŭ cătră Bulgarĭ.

Fóia sêrbéscă guvernamentală *„Odjek"* a publicatŭ în sĕptĕmâna trecută sub titlulŭ de susŭ următorulŭ articulŭ, care a făcutŭ sensațiune:

Idea solidarității popórelorŭ balcanice este o ideiă a viitorului. Numai când tóte popórele din peninsula balcanică vorŭ înțelege pe deplinŭ interesele lorŭ comune; numai când Sêrbii, Bulgarii, Românii și Grecii vorŭ vedé, că puterea lorŭ constă în solidaritatea ce trebue sĕ domnéscă între dênșii: numai atuncĭ vomŭ puté cu toții împreună sĕ apĕrămŭ cu succesŭ moștenirea părinților noștri contra invasiunei streine, numai atuncĭ vomŭ puté sĕ dobêndimŭ garanții nouĕ pentru independența nóstră și sĕ organisămŭ viitorulŭ nostru astfelŭ, ca sĕ corĕspundă câtŭ se póte mai bine frumosului nostru trecutŭ. Sub stégulŭ unei astfelŭ de solidaritățĭ, tóte diferențele nóstre ar puté fi egalisate, tóte cestiunile pendente ar puté fi pe rêndŭ resolvate.

Noi, tóte popórele din Balcanĭ, amŭ trebuitŭ fără escepțiă sĕ purtămŭ rĕsboiu timpŭ de secole pentru a ne elibera de jugulŭ celŭ greu alŭ sclăviei. Generațiunĭ întregĭ au fostŭ sacrificate, sângele și lacrimile au cursŭ ne'ntreruptŭ, până ce în sfêrșitŭ după unŭ lungŭ întunerecŭ, am datŭ peste frumosulŭ sóre alŭ libertății. Și acum noi voimŭ prin desbinările dintre noi sĕ espunemŭ din nou pericolului moștenirea primită? Óre într'adevĕrŭ noi înșine vomŭ deșchide porțile influențelorŭ străine? Óre noi înșine vomŭ pregăti tĕrêmulŭ pentru invasiunea streină? Óre noi înșine vomŭ săpa mormêntulŭ libertății și independenții nóstre slăbindu-ne puterile prin lipsa de încredere ce domnesce între noi, în locŭ de a ne sili prin tóte mijlócele, ca sĕ rĕspundemŭ împreună dușmanului libertății nóstre, orĭ care ar fi elŭ? Aceia, carĭ sapă unirea și solidaritatea popórelorŭ balcanice, nu potŭ fi într'adevĕrŭ prietinii noștri.

Dér solidaritatea popórelorŭ balcanice nu e numai unŭ factorŭ însemnatŭ în politica internațională, ci chiar pe tĕrêmulŭ intereselorŭ economice ea trebue sĕ fiă luată în sémă cu atențiune. Tratările, ce se urméză între Serbia și Bulgaria pentru regularea raporturilorŭ lorŭ internaționale, ne dovedescŭ că și Bulgarii înțelegŭ însemnătatea solidarității. Nimenĭ de altmintrelea nu va fi surprins de marea însĕmnĕtate, ce guvernul bulgarŭ dă faptului, că raporturile comerciale dintre Bulgaria și Serbia sĕ fiă regulate astfelŭ, încâtŭ sĕ mulțăméscă ambele părțĭ. Raporturile cu Bulgaria trebue sĕ fiă consolidate.

Tocmai din causa situațiunei anormale, în care astăḑĭ se găsesce Bulgaria ea trebue sĕ tindă la regularea acestei situațiunĭ. Cercurile politice bulgare ar câștiga de sigurŭ multŭ, décă regularea raporturilorŭ comerciale cu Serbia ar putea sĕ ajungă la unŭ bunŭ sfîrșitŭ prin încheiarea convențiunei comerciale.

Departe de poporulŭ sêrbŭ cugetulŭ de a deșchide inimicițiĭ aspirațiilorŭ, ce se potŭ justifica, ale Bulgarilorŭ. Dér înainte de tóte Bulgarii trebue sĕ se feréscă de a turbura solidaritatea tutu-

---

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS."

Capitlulŭ alŭ XVII-lea

*și celŭ de pe urmă din partea a VI-a a „Memoriului" lui **Iosifŭ Sterca Șuluțiu**, care se va publica mai târḑiu.*

In véra anului 1884 am pornitŭ, la sfatulŭ medicului meu de casă, spre a întreprinde o cură radicală, la Carlsbad. Ajunsŭ în Pesta, m'a cuprinsŭ unŭ nespusŭ dorŭ, ca sĕ cercetezŭ locurile acelea, de care se légă atâtea suvenirĭ din tinerețele mele.

Nu fusesem în Pesta din véra anului 1848, când m'am fostŭ dusŭ éră, ca sĕ-mĭ urmezŭ studiile. Pe acelŭ timpŭ însĕ ómenii aveu alte grijĭ, astfelŭ după 10 ḑile m'am reîntorsŭ în Ardélŭ.

După ce se contopì Ardélulŭ cu Ungaria, și Pesta devenì capitala țerii, puținĭ funcționarĭ vorŭ fi fostŭ, carĭ n'au peregrinatŭ la *coșulŭ cu miere*.

Eu însĕ „afacerĭ" n'am avutŭ; ér a cerși n'am vrutŭ.

Indată ce sosii la Pesta, m'am urcatŭ într'o trăsură și am lăsatŭ sĕ mĕ pórte pe tóte stradele principale. Pesta de adĭ numai sémĕnă cu cea dela anulŭ 1848; s'a prefăcutŭ ca prin farmecŭ, într'o adevĕrată capitală.

Dér nu acésta mĕ interesa pe mine; eu căutam, și nu aflam, locurĭ, pe unde s'au petrecutŭ înaintea ochilorŭ mei marĭ și însemnate evenimente.

Era pe la amedĭ, mĕ aflam în Buda, în piața sfântului Georgiu, unŭ locŭ istoricŭ acesta, unde în secolii trecuțĭ s'au petrecutŭ marĭ și înfiorătóre scene; unde au căḑutŭ multe capete superbe sub barda călăului, pentru că ele n'au vrutŭ sĕ se plece înaintea tiranilorŭ. Omulŭ cugetătorŭ, când trece pe asemenea locurĭ, se simte, vrêndŭ ne-vrêndŭ, adêncŭ impresionatŭ.

De câte orĭ treceam prin acea piață jalnică, fără voia mea vedeam capulŭ frumosŭ și superbŭ alŭ tinĕrului Ladislau Hunyady, cădêndŭ sub barda călăului, ér pe mama lui aruncêndu-se pe trupulŭ fiului ei și bêndŭ unŭ paharŭ de sânge, din sângele lui nevinovatŭ. Abia putém sta de arșița sórelui. Mĕ învêrtii de mai multe orĭ în susŭ și în josŭ, dér totŭ nu aflam, ceea ce căutam.

Unŭ domnŭ bĕtrânŭ, atrasŭ de curiositate, s'a apropiatŭ de mine și m'a întrebatŭ:

— Ce cauțĭ d-ta? Pe semne n'ai mai „umblatŭ pe aicĭ eștĭ străinŭ?

— N'am umblatŭ p'aicĭ din nóptea de 10 Maiu 1848. Atuncĭ era aicĭ, undeva o cafenea *„A zöld Iägerhez"*; o cautŭ și n'o aflu. M'ar interesa fórte multŭ sĕ dau de acelŭ locŭ.

— Eu 'sŭ omulŭ, care te va îndrepta, ḑice acelŭ domnŭ stringându-mĭ mâna cu căldură. Ințelegŭ! adause elu, ai fostŭ și d-ta între aceia, carĭ în acea nópte au scăpatŭ de furia soldaților înferbêntațĭ de.... rachiu.

—Așa este! ajunsesem într'o fatală posițiă și numai ca prin minune am scăpat, prin grădina acelei cafenele.

— Sciu fórte bine, am vĕḑut tótă scena, din feréstră. Cafeneaua, ce o cauțĭ, adĭ nu mai esistă. Vedĭ statua Generalului Henzi? fost comandatŭ alŭ cetății, care a căḑutŭ în anulŭ 1849, cândŭ întrară Ungurii în cetate cu asaltŭ, tocmai în acelŭ locŭ a statŭ acea mică cafenea. Ér palatulŭ ministerului de honveḑĭ se află pe acelŭ locŭ, unde era grădina din jurulŭ acelei cafenele.

Am mulțămitŭ domnului bĕtrânŭ, pentru deslușire și m'am întorsŭ la Pesta.

Indată ce prânḑii, mĭ-am urmatŭ cercetările, până séra târḑiu.

Dumneḑeule! ce schimbărĭ, nimicŭ nu mai era, precum a fostŭ înainte cu 36 de anĭ; lume nouă, lume necunoscută.

Strade întregĭ dispărute și înlocuite cu altele, în stilŭ nou și frumosŭ.

Séra târḑiu mĕ întorseiu obositŭ la Otelŭ.

M'am trântitŭ pe o sofă și căutândŭ printre amintirile mele, mĕ încercaiu sĕ îmĭ revocŭ în memoriă evenimentele petrecute înainte cu 36 de anĭ, când părăsisem Pesta.

Voiam ca sĕ-mĭ facŭ o schiță din revoluția anului 1848. Dér de unde sĕ începŭ și cum sĕ o întocmescŭ?

Tóte stradele, tóte colțurile 'șĭ aveau istoria lorŭ; în mintea și în sufletulŭ meu au înviatŭ tóte deodată. O adevĕrată revolușiă se petrecea în mine; tótă ființa mea era esaltată și înfierbêntată. Fantasia mea aprinsă îmĭ înfățișà tóte scenele, tóte figurile, carĭ se șterseră de multŭ din amintirea mea.

Mĕ vedém pe mine însu'mĭ, precum eram atuncĭ, arḑêndŭ de sacrulŭ focŭ alŭ libertății.

turorŭ popórelorŭ balcanice, dându-se influinţelorŭ ce vinŭ dintr'o parte séu servindŭ chiar ca instrumentŭ intereselorŭ străine. Contele Kalnoky a declaratŭ înaintea delegaţiunilorŭ, că independenţa popórelorŭ balcanice constitue programulŭ politicei orientale a Austro-Ungariei. Popórele peninsulei trebue sĕ sprijinéscă acestŭ programŭ, evitândŭ totŭ ce ar puté încuragia veleităţile şoviniste bine caracterisate de principele de Bismarck ca „politică magnată“.

Nu vomŭ linguşi întru nimicŭ monarchia Austro-Ungară, care ţine în mânile sale Bosnia şi Herţegovina, când îi vomŭ dice, că ea se află în posiţiune de a ajuta la realisarea independenţei tuturorŭ popórelor balcanice. Dér cealaltă politică, ce însuşĭ principele Bismarck a condamnat'o deja şi care pare, că are prea mare influienţă în Bulgaria, aceea politică nu póte da nimicŭ popórelorŭ din peninsulă. Ea a încercatŭ sĕ găséscă terenŭ şi la Belgradŭ, ea a fostŭ nemulţumită şi cu cabinetulŭ Ristić şi cu acela alŭ lui Gruicĭ, pănă ce lucrurile au ajunsŭ la o crisă desĕvêrşită. *Cu acéstă politică şi cu aderenţii în peninsula Balcanilorŭ, nu ne vomŭ putea nicĭ-odată înţelege, pentru că acésta ar însemna a părăsi cele mai sfinte interese ale poporului sêrbŭ, precum şi ale tuturorŭ celorlalte popóre balcanice.*

Etă cuvêntulŭ sincerŭ şi pe faţă ce îlŭ adresămŭ vecinilorŭ noştri bulgarĭ, şi sperămŭ, că vorŭ sci sĕ apreţieze simţĕmintele nóstre şi că în interesul libertăţii şi independenţei tuturorŭ popórelorŭ balcanice ei vorŭ întinde mâna sĕ reguleze în unire cu noi nu numai raporturile nóstre comerciale, ci şi tóte afacerile cumune nouĕ.

Albanezii şi Grecii.

Cu ocasiunea turburărilorŭ din insula Creta, „Skipetari“, foiă albaneză ce apare în Bucurescĭ, a adresatŭ unŭ căldurosŭ apelŭ către Albanezĭ, în care 'i îndémnă a observa o atitudine liniştită. Apelulŭ, care a pornitŭ dela unŭ comitetŭ de patrioţĭ albanezĭ cu vadă, provócă pe Albanezĭ sĕ nu facă causă comună cu Grecii, carĭ vreau sĕ'i înghiţă; sĕ se feréscă ca de focŭ de a se ridica în contra guvernului otomanŭ, sub care se potŭ mai bine desvolta în pace Albanezii. Apoi îi îndémnă apelulŭ a întemeia şcóle poporale în tóte locurile patriei lorŭ şi, unde n'au mijlóce, sĕ céră dela mărinimosulŭ guvernŭ otomanŭ, care nu le va refusa.

„Trăiţĭ în concordiă cu fraţii şi vecinii voştri românĭ, carĭ împărtăşescŭ cu voi aceéşĭ sórte, şi sprijiniţi-vĕ unii pe alţii în nisuinţele de cultură. Nu schimbaţĭ cu alte popóre parola vóstră, care e: „Besa besen“. Sêrbii, Grecii, Bulgarii şi Muntenegrenii voescŭ sĕ vĕ scóţă din minţĭ şi sĕ vĕ esploateze, pentru ca prin voi sĕ devină marĭ şi tarĭ. Daţi-vĕ în lăturĭ din calea promisiunilorŭ lorŭ viclene. Păstraţĭ cu veneraţiune integritatea imperiului otomanŭ şi dovediţĭ Europei, că sunteţĭ unŭ elementŭ de ordine socială. Numai astfelŭ naţiunea albaneză va face onóre glorioşilorŭ lorŭ strămoşĭ“.

SCIRILE DILEI.

Instalare de canonicĭ în Blaşiu. Ni-se scrie: Joi în 10 (22) Augustŭ după sfânta Liturgiă, celebrată de către Veneratulŭ Capitulŭ metropolitanŭ, s'a sĕvêrşitŭ în biserica catedrală din Blaşiu instalarea noilorŭ canonicĭ *Gavrilŭ Popŭ* şi Dr. *Alesandru Grama*, precum şi promovarea graduală a celorlalţĭ canonicĭ bobianĭ afară de Prepositŭ.

***

Din Caransebeşŭ i-se comunică „Luminătorului“ fapta împlinită, că d-lŭ *Ioanŭ Bartolomeiu*, secretarŭ episcopescŭ, a renunţatŭ la postulŭ sĕu.

***

† Veronica Micle, cunoscută prin lucrările sale poetice, a încetatŭ din viéţă în etate abia de 38 anĭ, după o scurtă suferinţă, în mânăstirea Varaticŭ din România, unde a fostŭ îmormêntată. „Libertatea ssrie: Veronica Micle, una dintre cele dintâi femei, carĭ au cultivatŭ cu succesŭ literile române, s'a făcutŭ remarcabilă printr'unŭ şirŭ de poesii naive şi preţióse, adunate într'unŭ volumŭ, care respiră parfumulŭ suavŭ şi ameţitorŭ alŭ lui Anaceron şi H. Heine. Ea lăsă literaturei unŭ interesantŭ volumŭ ineditŭ de corespondeuţă cu unulŭ dintre cele mai marĭ genii ale României contimporane; ér ţĕrii, două fiice orfane, a cărorŭ jale adêncă o împărtăşescŭ toţĭ aceia, carĭ au cunoscutŭ pe gingaşa cântăréţă a amorului.

***

Filoxera în Bratei. Fiind-că s'a constatatŭ esistenţa filoxerei şi în viile dela Bratei, comit. Têrnavei marĭ, teritorulŭ acestei comune a fostŭ pusŭ sub oprire şi s'a alăturatŭ la grupa oprită a Mediaşului.

***

Licitare. Mâne Marţĭ în 15 (27) Augustŭ se va licita în cancelaria cărţilorŭ funduale din locŭ ferĕstrăulŭ asociaţiei măsarilorŭ braşovenĭ. Ferĕstrăulŭ e preţuitŭ cu 4400 fl.

***

Dobrică în Timişóra. Trupa de lăutarĭ a lui Dobrică şi Pădurênu din România s'a opritŭ în Timişóra, concertândŭ în trei serĭ, precum spune „Luminătorulŭ“. Trupa, îmbrăcată în mândrulŭ portŭ ţĕrănescŭ pe pălăriă cu o panclică tricoloră română lungă şi lată, a datŭ concertele înaintea casinei militare din piaţă. Minunatele piese române, cele poporale însoţite cu cântare din gură, precum şi cele streine esecutate cu multă artă şi simţire, mai alesŭ însĕ producţiunile primviolinistului şi ale naiului (anticulŭ fluerŭ pĕcurărescŭ) au atrasŭ în tóte trei serile o mulţime nespusă de ascultătorĭ şi admiratorĭ, care mai la fiecare piesă naţională isbucnia în repeţite aplause frenetice şi îndelungate, deşi în publicŭ elementulŭ românŭ nu era numerosŭ. Musica română însufleţi şi răpi déră deplinŭ şi pe publiculŭ neromânŭ, care era plinŭ numai de laude pentru acea trupă, ce pe lângă mulţumirea sa propriă mai procură şi pentru Românĭ o amintire frumósă şi plăcută, deşi perciunatele din locŭ tăcură despre tóte trei producţiunile reuşite.

***

Concursŭ de copii sănĕtoşĭ dela 1—5 anĭ organiséză societatea higienică din Sibiiu la 13 Septemvre n. în Sibiiu. Premiile suntŭ de 3 fl., 5 fl., 2 galbinĭ, 3 galbinĭ şi 5 galbinĭ. Cu deosebire se vorŭ lua în considerare copii sătenilorŭ.

***

Hipodromŭ. Două representaţiunĭ s'au datŭ pănă acum de societatea de gimnasticĭ, acrobaţĭ etc. pe loculŭ închisŭ dinaintea promenadei de josŭ. Representaţiunea de Sâmbătă a fostŭ conturbată de vêntulŭ celŭ mare ce bătea. Cea de aséră însĕ a succesŭ bine, publicŭ fórte numerosŭ. Jocurile pe funiă esecutate de mititica Elena Fektle (de vr'o 5 anĭ), de Stefanŭ Fektle şi Ella Kuhinca suntŭ frumóse. Gimnasticulŭ Antonŭ prin figurile sale pe trapezŭ, pe care aşédă unŭ scaunŭ pe picióre le de dindărătŭ, ér elŭ şéde pe scaunŭ, şi din genunchĭ pe trapezŭ ia pe sub elŭ o batistă ce o ţine între vêrfurile piciórelorŭ, dovedesce că e unŭ escelentŭ echilibristŭ. Producţiunile de forţă a dinţilorŭ esecutate de Istvanffy te punŭ în adevĕrŭ în uimire. E destulŭ a aminti, că ţine în dinţĭ unŭ butoiu plinŭ de vr'o 40 de litri, cu doi ómenĭ călare pe butoiu şi cu altŭ omŭ călare pe gâtulŭ sĕu.

Astă-séră se esecută între altele şi danţurĭ naţionale românescĭ, ér mâne séră se va juca pe sêrmă, se va esecuta unŭ cvartetŭ jidovescŭ şi altele.

***

Focŭ. Vinerĭ séra a arsŭ în délulŭ Spirii (Warte) o claiă de fênŭ în grădina lui D. Spuderca. Se bănuesce, că foculŭ a fostŭ pusŭ.

***

Grânele române. Unŭ nou succesŭ strălucitŭ au obţinutŭ grânele române. Congresulŭ morarilorŭ, ce s'a ţinutŭ în dilele trecute în Parisŭ, a recunoscutŭ calitatea cea bună a grânelorŭ române.

***

Incunosciinţare. Direcţiunea căilorŭ ferate reg. ung. de statŭ a hotărîtŭ introducerea unui trenŭ iute separatŭ între Budapesta resp. între Viena şi Predealŭ, care va comunica dela 16 (28) Augustŭ a. c. în tóte dilele pe ambele linii cu vagónele cl. I. II. după mersulŭ următorŭ: Dela Viena pornesce d. a. 3.40. Sosesce la Budapesta séra 9.10. Dela Budapesta pornesce séra 9.20. Dela Cluşiu pornesce dim. 6. Dela Braşovŭ pornesce d. a. 2.14. Sosesce la Predealŭ d. a. 3.48. Dela Predealŭ pornesce d. a. 12.50. Dela Braşovŭ pornesce d. a. 2.15. Dela Cluşiu pornesce séra 10.25. Sosesce la Bpesta dim. 7.15. Dela Budapesta pornesce d. a. 8.40. Sosesce la Viena 1.40.

Incunosciinţarea e tipărită şi românesce, pentru cei din România, dér într'o limbă care numai românéscă nu e.

In memoria lui Bărnuţŭ.

*Discursulŭ Reverendissimului Domnŭ **Alimpiu Barboloviciu,** vicariu alŭ Silvaniei, ţinutŭ la parastasulŭ lui Bărnuţŭ, în 14 Iulie a. c.*

„A cădutŭ pe faţa părintelui sĕu,
şi plângêndŭ l'a sĕrutatŭ pe elŭ“.
Iac. c. 50 v. 1.

Mărită Adunare!

Precum schintéua electrică lovindŭ în aparatulŭ telegraficŭ, pune în vibrare tóte firele aceluia, şi prin acésta în lucrare opiniunea publică a lumei, în cutare-va direcţiunĭ pentru ajungerea unui scopŭ prefiptŭ; aşa şi schintéua iubirei, născută în focularulŭ inimei şi pusă în lucrare prin simţĕmintele nobile; pentru că numai iubirea, acestŭ mijlocŭ de comunicaţiune între Dumnedeu şi omŭ, póte crea, póte salva şi regenera precum individĭ şi familii, aşa şi regnurĭ şi popórĕ, — lovindŭ în aparatulŭ ţĕsutŭ prin drépta lui Dumnedeu, în aparatulŭ ingeniului omenescŭ, pune în lucrare reţéua cugetării în lumea spirituală; acéstă lucrare avêndŭ sorgintea sa însuflată, care e schinteia Dumnedeirei, — nasce ideile cele marĭ, carĭ schimbă faţa lumei producŭ fapte măreţe, înaintea cărora se plécă şi închină omenimea; pentru că-i uşuréză crucile, îi îndulcescŭ vieţa, îi stergŭ lacremile şi sufocă suspinurile, şi continuéză operatulŭ regenerării neamului omenescŭ — îndeplinitŭ odată în

---

Nu pentru libertatea mea, nu! căcĭ eu eram mai multŭ ca liberŭ: eram „privilegiatŭ.“

Ardeam de dorulŭ eliberării poporului românŭ din sclăviă, pentru care aşŭ fi fostŭ gata a'mĭ pune capulŭ. Vedeam pe acestŭ poporŭ „*misera plebs contribuens*“, asemenea cu alte popóre, fericit; ceea ce numai prin visŭ mi-se înfăţisa, când şi când mai înainte. Din care causă, însufleţirea mea, pentru revoluţia din anulŭ 1848 proclamată în 24 Februarie pe baricadele din Parisŭ, apoi lăţită preste întréga Europă — nu cunoscea marginĭ.

Celŭ ce m'ar fi vĕdutŭ în 15 Martie 1848 în acea stare sufletéscă, negreşitŭ, că ar fi trebuitŭ sĕ crédă, că suntŭ unŭ fiu de *Românŭ ploatŭ* şi bătutŭ de tóte *vênturile*; unŭ fiu de „iobagiu“, ai cărui părinţĭ tragŭ jugulŭ cu jale şi amarŭ din dorĭ de di pănă 'n amurgulŭ sĕrii în brazda *boerului*; ale cărorŭ spete suntŭ pururea vinete de biciulŭ neînduratului stăpânŭ.

Fantasia mea a percursŭ tóte peripeţiile acelei marĭ epoce. Din acéstă visare m'a deşteptatŭ feciorulŭ de casă, care intră cu lumina aprinsă, întrebându-mĕ décă *nu poftescŭ ceva*?

S'a făcutŭ „lumină“ în odaiă şi în *sufletulŭ meu*. Visulŭ a sburatŭ. Anulŭ 48 se prefăcu în anulŭ 84. In loculŭ visărei, realitatea.

O mică nălucire: 48 în locŭ de 84. Numerĭ întorşĭ, lume întórsă.

M'am supĕratŭ pe feciorulŭ din casă, care mĕ deşteptă din acelŭ visŭ frumos, în care mĕ legănam. Sufletulŭ meu plutea prin adunările poporale, prin clubur̆, prin întunirĭ şi pretutindea, pe unde se rosteau cuvintele: libertate, egalitate şi frăţietate!

Mĕ preumblam cu paşĭ marĭ prin odaiă şi declamam poesiile revoluţionare în tóte limbile, ce'mĭ sunt cunoscute; mi-se părea, că'lŭ vĕdŭ şi audŭ pe Petőfi, declamându-şĭ poesia, făcută anume pentru diua de 15 Martie:

„Rabok legyünk vagy szabadok? Ez a kérdés válasszatok!
„Rabok voltunk mostanáig, kárhozottok „ősapáink.
„Kik szabadon éltek haltak
„Szolga földben nem nyughatnak.
„Esküszünk, esküszünk
„Rabok többé nem leszünk!
„Fényesebb a láncznál a kard, jobban ékesiti a kart. És mi mégis lánczat hordjunk? Ide veled régi kardunk.“

Fiesce-care cuvêntŭ se potrivia la poporulŭ românŭ, şi mai alesŭ la celŭ, care gemea greu în lanţurile sclăviei, care purta jugulŭ ca vitele. Mi-se părea ca şi când acea poesiă ar fi făcută anume pentru acestŭ poprŭ martirŭ.

Ungurii nobilĭ erau domnĭ suveranĭ, ei numai de jugŭ n'arŭ fi pututŭ vorbi.

Dér poesia lui Petőfi era făcută în numele *poporului maghiarŭ*, pentru emancipare, pentru ştergerea privilegiilorŭ; ér poporulŭ maghiarŭ „prostulŭ“ („paraszt“), precum se numia atuncĭ, era şi elŭ iobagiu şi asupritŭ.

Petőfi a fostŭ tótă vieţa lui unŭ neîmpăcatŭ inamicŭ alŭ aristocraţiei et vice versa.

Acésta s'a vĕdutŭ la desvĕlirea monumentului celebrului poetŭ, ale cărui poesii traduse în tóte limbile suntŭ admirate, mai alesŭ de Englezĭ. Multe şi preţióse cununĭ, s'au trimisŭ din străinătate.

Regina României încă a depusŭ o frumósă corónă, pe mormêntulŭ laureatului poetŭ.

Aristocraţia maghiară a strălucitŭ prin absenţa ei.

Mie 'mĭ sunară atuncĭ acele cuvinte la ureche, ca şi când aşŭ fi auditŭ pe nemuritorulŭ Bolintineanu:

„Destulŭ ferele ne strînge
„Şi robia 'n vatră plânge,
„Inima ni-se 'mpetresce,
„Fierea ni-se amăresce,
Morţĭ mai bine arŭ fi sĕ fimŭ!
„Insĕ patria ne cere
„Pentr'unŭ ţipetŭ de durere,
„Decâtŭ vieţă 'ndelungată,
‚In robie ruşinată,
„;Cu arma'n mână sĕ perimŭ!
„Fraţilorŭ! sĕ n'aveţĭ milă,
„Daţĭ în cei ce vĕ facu silă,
„Vĕ ia plugulŭ, arătură.
„Boulŭ chiar din bătătură,
„Par'că ar fi unŭ dreptŭ alŭ lorŭ!“
ş. c, l.

Nu e dér mirare, décă eu eram la 15 Martie şi dilele următóre atâtŭ de exaltatŭ pentru o causă, care nu fu numai a Maghiarilorŭ, ci era comună tuturorŭ popórelorŭ, mai alesŭ a popórelorŭ subjugate. N'are cineva decâtŭ sĕ citéscă imnulŭ naţionalŭ în tóte limbele Europei, ca sĕ se încredinţeze: ce ómenĭ şi ce idei creă primăvera acelui anŭ epochalŭ.

Era vorba de: libertate, egalitate, frăţietate.

Intrebŭ eu: care tînĕrŭ cu inima la loculŭ sĕu, nu şĭ-ar fi datŭ vieţa pentru acésta trinitate, batjocurită atâţĭ secolĭ?

altariulŭ crucii de câtră salvatorulŭ nostru Isusŭ Christosŭ — prin sciinţă, virtute, sacrificii şi labóre, pentru că şi adĭ numai sciinţa, virtutea, sacrificiulŭ şi labórea producŭ în societatea omenéscă resultatele corĕspundĕtóre indiginţelorŭ ei spirituale şi materiale, apropiă pe omŭ de prototipulŭ perfecţiunei, adecă de Dumnedeu, şi-lŭ ridică la nivelulŭ ce compete demnităţii sale.

Ideile cele marĭ şi înalte, salvatóre de omenime şi regenerătóre de societatea omenéscă prin religiune şi sciinţă, se nascŭ în sufletele ómenilorŭ marĭ trimişĭ de provedinţă spre esecutarea consilielorŭ eterne şi înalte ale lui Dumnedeu faţă de genulŭ omenescŭ; astfelŭ de bărbaţĭ provindenţialĭ — precum ne arată istoria popórelorŭ şi religiunilorŭ — a redicatŭ Dumnedeu din când în când din fiă-care némŭ spre lăţirea sântei sale religiunĭ, moralităţĭ şi a sciinţei celei adevĕrate între ómenĭ. Unŭ astfelŭ de bărbatŭ a avutŭ biserica şi naţiunea nóstră română, pe Simeonŭ Bărnuţŭ, care cu ochii trupescĭ a vĕdutŭ ântâia-óră lumina lumei necuvêntătóre în acéstа comună, în Bocşa-română; dér care bărbatŭ totŭ prin sciinţă, vîrtute, sacrificiu şi labóre la timpulŭ sĕu, s'a înălţatŭ ca unŭ lucéfĕrŭ strălucitorŭ pe orisonulŭ bisericei şi alŭ naţiunei române, şi prin puterea cuvêntului sĕu, a scrierilorŭ sale şi esemplulŭ vieţei a revĕrsatŭ lumină nu numai peste acea generaţiune a naţiunei române care a fostŭ fericită a gusta din gura lui, ca dintr'unŭ sorginte cristalinŭ, ce mărgelindŭ printre stâncĭ şi piscurĭ seculare se îmbiă óreşcumva călĕtorului ostenitŭ apa cea viă; ci prin principiele sale înalte deşteptândŭ némulŭ românescŭ din letargia seculară, a stêrnitŭ în sufletulŭ aceluia simţĕmintele şi vîrtuţile demnităţii de omŭ, de fiu alŭ naţiunei şi cetăţénŭ alŭ patriei, prin schintéua iubirei eşite din sufletulŭ sĕu înaltŭ şi profeticŭ a pusŭ în lucrare inima şi sufletulŭ némului românescŭ, a începutŭ prin ideile scrise pe drapelulŭ sĕu renascerea némului romênescŭ prin vîrtute, sciinţă, sacrificiu şi labóre.

Mare a fostŭ iubirea lui Simionŭ Bărnuţŭ, cătră naţiune, biserică şi patria sa! documentŭ necontestabilŭ împrejurarea, că sîmţindŭ că i-se apropiă óra despărţirei de cătră lume s'a grăbitŭ a se reîntórce în patria sa la loculŭ natalŭ, ca sĕ móră între aceia, pentru carĭ a trăitŭ.

Mărită adunare! sciu că pentru aceea amŭ convenitŭ astădĭ în acestŭ sântŭ locŭ că, după ce s'a împlinitŭ unŭ ciclu de 25 de anĭ, de când dórme aicĭ în alŭ doilea leagănŭ alŭ sĕu somnulŭ celŭ linŭ alŭ mormântului fratele nostru Simeonŭ Bărnuţŭ, sĕ-i prestămŭ memoriei lui şi sufletului sĕu celŭ înaltŭ — care credemŭ că cuprinde loculŭ mărirei în regiunile ceresci — tributulŭ cultului de veneraţiune şi iubire!

Ne amŭ adunatŭ mulţĭ, pentru că a fostŭ mare bărbatulŭ a căreia memoriă o sĕrbătorimŭ, ne-amŭ adunatŭ din tóte părţile, pentrucă ideile lui cele salvatóre, inima lui iubitóre şi sufletulŭ sĕu luminatŭ a îmbrăţişatŭ pe întregŭ némulŭ românescŭ.

Insă ce l'a făcutŭ pe Simeonŭ Bărnuţŭ mare şi memoria lui nemuritóre?— sufletulŭ lui celŭ mare! prin urmare în sĕrbătórea acésta dedicată memoriei lui nu aflu adevĕrŭ mai potrivitŭ spre alŭ lua ca temă a meditaţiunei nóstre, decâtŭ acelŭ adevĕrŭ eternŭ scrisŭ în inima fiăcărui omŭ, despre care suspină străbunulŭ nostru: *„non omnis moriar“* adecă în credinţa nóstră că *„sufletulŭ e nemuritorŭ“*, şi că în diua cea mare a judeţului se va uni cu trupulŭ, şi toţĭ vomŭ învia spre a ne primi séu rĕsplata séu pedépsa faptelorŭ nóstre; ne întăresce împrejurarea probată prin paginele istoriei şi prin experienţa de tóte dilele, că şi pe acestŭ pămêntŭ în acéstă vale a lacrămilorŭ suntŭ nemuritóre faptele şi memoria bărbaţilorŭ marĭ.

Mărită Adunare! Cu multŭ mai adêncŭ înrădăcinată în inima poporului românŭ — a căruia scutŭ singurŭ religiunea a fostŭ în decursulŭ viscolelorŭ seculare, şi a căruia sufletŭ şi inimă singurŭ credinţa strămoşéscă o-a oţelitŭ spre a pute brava furtunile trecutului — e acelŭ adevĕrŭ, decâtŭ se aflu necesarŭ a demonstra în modŭ sistematicŭ nemurirea sufletului dincolo de mormêntŭ şi învierea morţilorŭ în diua cea mare a judeţului; ci pe acelŭ nefericitŭ omŭ, — pe care despre acestŭ adevĕrŭ nu'lŭ póte convinge s. scriptură, — acéstă carte pe care o numesce s. Gregoriu „epistola atotputernicului Dumnedeu trimisă creaturei sale“ în care dice Domnulŭ: „Nu vĕ miraretĭ de acésta, că vine óra când toţĭ cei ce sunt în mormênturĭ vorŭ audi versulŭ lui„ (Iónŭ c. 5 v. 28. 29.) „Şi „vorŭ eşi cei ce au făcutŭ bine întru în„vierea vieţei, ér cei ce au făcutŭ rele „întru învierea judecăţei“. Eră în epistola I Tesalon. IV. 17 dice: „După aceea „noi cei vii carĭ vomŭ fi rĕmaşĭ împre„ună cu dênşii ne vomŭ răpi în norĭ, „întru întîmpinarea Domnului în aerŭ şi „aşa pururea cu Domnulŭ vomŭ fi“, — pe acelŭ nefericitŭ omŭ necredinciosŭ dicŭ 'lŭ trimitŭ sĕ cetéscă acestŭ adevĕrŭ necontestabilŭ în cartea deschisă a naturei necuvêntătóre, îlŭ trămitŭ la florile câmpului că sĕ-i şoptéscă, că rădăcina lorŭ a durmitŭ somnulŭ mormêntului peste érnă, dér încăldite de zefirulŭ primăvărei au înviatŭ, au înfloritŭ şi s'au înfrumseţatŭ; 'lŭ trămitŭ sĕ înveţe acéstă credinţă dela ţarinele cele frumóse, sĕ-i spună lui spiculŭ grâului celui curatŭ, că în tómna trecută a fostŭ sĕmĕnatŭ în pămĕntŭ ca grĕunte uscatŭ, şi deşi odată a trecutŭ prin putrediune şi prin gerulŭ ernei, totuşĭ adĭ e holdă undulantă ce învéţă pe celŭ necredinciosŭ a cunósce puterea şi mărirea lui Dumnedeu! Inveţe dela paserile cerului, carĭ spre a petrece asprimea ernei emigréză în ţerĭ streine, dér primăvéra ér se reîntorcŭ în patria lorŭ. Intrebe pe morbosulŭ, care anĭ întregĭ scaldă asternutulŭ sĕu cu lacrămile şi sudorile stórse prin durerĭ şi suferinţe, că de unde bea dênsulŭ puterea cea eroică spre a suporta crucea durerilorŭ, décă nu din sorgintea credinţei în nemurirea sufletului şi învierea viitóre.

Au ce'lŭ reţiné pe cerşitorulŭ, care fiindŭ schilavŭ se têrĕie în pulberea pămêntului, şi vĕdêndŭ că cei avuţĭ şi sănĕtoşĭ, trecêndŭ pe lângă dênsulŭ în locŭ sĕ-i ştérgă lacrimile stórse prin sórtea lui cea amară cu o privire despreţuitóre încă-i potenţéză suferinţele, şi pornescŭ nouĕ şiróie de lacrimĭ; dicŭ ce reţine pe acéstă fiinţă nefericită dela refugiulŭ desperatului ca prin mâna-i, ce o are încă nemutilată, sĕ nu se sinucidă şi sĕ nu-şĭ curme firulŭ vieţii celei ticălóse? Credinţa tare şi viă, cum-că în trupulŭ lui celŭ schilavŭ locuesce unŭ sufletŭ tocmai aşa de nemuritorŭ ca şi într'alŭ îngâmfatului nemilosŭ, şi că la învierea cea de obşte în loculŭ corpului schilavŭ va îmbrăca unŭ corpŭ luminatŭ.

Séu din contră, ce îndréptă mâna bogatului, şi a celui întrecutŭ cu sórtea sa, ca sĕ-şĭ pună ştrêngulŭ în grumazŭ, şi revolverulŭ în têmplele capului, séu pumnarulŭ la inimă, de nu o inimă desperată şi unŭ sufletŭ necredinciosŭ, pe care nu-lŭ mângăiă şi nu-lŭ întăresce credinţa nemurirei sufletului şi a învierei?!

Ce şterge lacrimile cele ferbinţĭ ale orfanului, carĭ le varsă când vede cum îşĭ plécă celŭ ce are tată şi mamă capulŭ sĕu celŭ nĕcăjitŭ pe braţele părinţilorŭ, şi prin o sărutare părintéscă se depărtéză norii întristării de pe fruntea pruncului fericitŭ, — décă nu credinţa tare în nemurirea sufletului şi a învierii, că sênulŭ care l'a născutŭ pe elŭ nu va rĕmâné în putrediune pentru totdéuna ci va învia în modŭ chiarificatŭ, şi inima ce l'a iubitŭ érăşĭ îlŭ va îmbrăţişa, însĕ nu în acéstă vale a lacrimilorŭ, ci în loculŭ strălucirei eterne, unde nu va mai întra nicĭ durere, nicĭ lacrimă, nicĭ suspinare, nicĭ mórte?

Dreptatea lui Dumnedeu pretinde nemurirea sufletului şi învierea morţilorŭ, pentru-că, durere, suntemŭ siliţĭ a mărturisi basaţĭ pe esperienţa de tóte dilele, că în lumea acésta adesea se întêmplă în tóte treptele societăţii omenescĭ, că după judecata ce-o facŭ ómenii, virtutea se pedepsesce şi păcatulŭ se rĕsplătesce şi tronulŭ adevĕrului şi alŭ dreptăţii îlŭ cuprinde nedreptatea, minciuna şi făţăria, pentru-că de multe-orĭ strigă lumea virtuţii: rĕstignesce-o! rĕstignesce-o! ér pĕcatului: osanna! Aşa-i! Dreptatea lui Dumnedeu pretinde ca se vină împĕrăţia ei, însĕ în lumea acésta nu se află, decĭ trebue sĕ vină împĕrăţia nemurirei unde virtutea, care a purtatŭ cunună de spinĭ pe acestŭ pămêntŭ, sĕ priméscă din mâna lui Christosŭ, a dreptului Judecătorŭ rĕsplata meritată, adecă cununa mărirei cerescĭ, ér pĕcatulŭ sĕ-şĭ iée pedépsa meritată.

(Va urma.)

TELEGRAMELE „GAZ. TRANS“.

(Serviciulŭ biuroului de coresp. din Pesta.)

Pesta, 26 Augustŭ. Serbarea lui Kossuth a decursŭ fără incidente.

Berlinŭ, 26 Augustŭ. Impĕratulŭ şi împĕrătésa Germaniei au sositŭ aicĭ adĭ-diminéţă.

Neoplanta, 26 Augustŭ. Fernbach, proprietarŭ milionarŭ din Temerin, în Bacĭca, 'şĭ-a împuşcatŭ soţia şi s'a înjungiatŭ şi elŭ pe sine. Ranele nu i-suntŭ mortale. Elŭ a fostŭ adusŭ la Neoplanta şi pusŭ în arestŭ preventivŭ.

Se vorbesce, că elŭ a mărturisitŭ cumcă uciderea soţiei séle o hotărîse de multŭ.

Cursulŭ pieţeĭ Braşovŭ

din 25 Augustŭ st. n. 1889.

Bancnote românescĭ	Cump.	9.41	Vênd.	9.44
Argintŭ românescŭ -	„	9.37	„	9.40
Napoleon-d'orĭ - - -	„	9.42	„	9.45
Lire turcescĭ - - -	„	10.68	„	10.74
Imperialĭ - - - -	„	9.68	„	9.74
Galbinĭ	„	5.56	„	5.60
Scris. fonc. „Albina“ 6%	„	102.—	„	—.—
„ „ 5%	„	98.59	„	99.—
Ruble rusescĭ - -	„	122.50	„	123.50
Mărcĭ germane - -	„	58.—	„	58.25

Cursulŭ la bursa de Viena

din 24 Augustŭ st. n. 1889.

Renta de aurŭ 4% - - - - - - -	99.90
Renta de hârtiă 5% - - - - - -	84.90
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare -	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune) -	100.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune) - -	—.—
Acţiunile băncei austro-ungare - -	907.—
Acţiunile băncei de creditŭ ungar. -	317.—
Acţiunile băncei de creditŭ austr. -	304.75
Galbeni împărătescĭ - - - - - - -	5.63
Napoleon-d'orĭ - - - - - - - - -	9.40½
Mărcĭ 100 împ. germane - - - - -	58.29
Londra 10 Livres sterlinge - - - -	119.20

Editorŭ şi Redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureşianu.

Când feciorulŭ de casă întrà în odaiă, mĕ aflam perdutŭ cu cugetulŭ în acea epocă, pururea memorabilă, când strigătulŭ de libertate sguduì Europa dela o margine până la cealaltă, când fulgerulŭ revoluţiunei francese lumină secolulŭ nostru.

Vedeam cu ochii mei sufletescĭ pe tiranii, luându-şĭ lumea în capŭ; ér popórele subjugate, sfărîmându-şĭ lanţurile şi ridicându-şĭ capulu de secolĭ plecatŭ.

Imĭ pare fórte rĕu, că nu putui sĕ punŭ pe hârtiă cele ce se petrecură în sufletulŭ meu, înainte d'a se face „lumină“. Sub impresiunea ce o primii la revederea cetăţii Budapesta, inspiratŭ de suvenirile tinereţelorŭ mele, aşŭ fi reîmprospĕtatŭ acele scene, care ar fi interesatŭ şi pe cetitorŭ.

Adĭ! adĭ înzadarŭ mĕ încercŭ. Visulŭ a sburatŭ. Nu 'mĭ rĕmase altceva decâtŭ: *ilusiunea*.

Dér adevĕrulŭ totŭ adevĕrŭ rĕmâne, orĭ-ce urmărĭ ar fi avutŭ elŭ!

(Când îmĭ voiu da la tiparŭ partea a VI-a din „Memoriulŭ“ meu, mĕ voiu încerca a descrie evenimentele petrecute în Pesta, din 15 Martie până în 14 Aprilie 1848, di de di o lună, câtŭ timp a domnitŭ tinerimea, respective comitetulŭ revoluţionarŭ. aclamatŭ de tinerime. Din acestŭ comitetŭ făcea parte şi Petöfi; apoi amicii mei Vasvári, pe care Ungurii îlŭ numeu Demosthenes, pentru genialitatea şi estraordinarulŭ sĕu talent oratoricŭ, şi Vidacs, pe carĭ i-am fostŭ condusŭ eu la regele munţilorŭ, la Iancu).

* * *

In diua următóre am călĕtoritŭ către Karlsbad. Acéstă călĕtoriă e fórte interesantă pentru acela, care cunósce bine trecutulŭ acestorŭ ţĕrĭ, unde fiă-care câmpiă, fiă-care cetăţuiă îşĭ are istoria sa, drama sa, eternisată de celebri poeţĭ şi romancierĭ.

Omulŭ cugetătorŭ, perdutŭ în amurgitulŭ timpilorŭ trecuţĭ, îşĭ petrece de minune cu amintirile celorŭ cetite în tinereţe, când fantasia e mai înflăcărată, ér sufletulŭ mai vioiu, mai simţitorŭ şi accesibil pentru totŭ ce e nobilŭ şi frumosŭ.

Tablourĭ romantice se desfăşură înaintea ochilorŭ; dér ochii sufletescĭ vĕdŭ lupte sângeróse, scene fioróse, intrigĭ, trădărĭ, jertfe, eroi, patrioţĭ exaltaţĭ, eşafodŭ, tiranĭ, martirĭ.

Din Pesta până în Karlsbad şi îndĕrătŭ prin Praga eram pururea agitatŭ. Trenulŭ fugea ca pasĕrea în sborŭ şi mie totuşĭ mi-se părea, că stă pe locŭ, căcĭ cugetulŭ meu percurgea patru seculĭ deodată, cu tóte peripeţiile, cu tóte gloriile şi cu tóte scăderile lorŭ.

In tótă călĕtoria acésta, nimicŭ nu m'a impresionatŭ mai tare, ca cetatea Praga cu zidirile ei vechĭ şi înegrite; cu trecutulŭ ei atâtŭ de interesantŭ.

Mi-se părea, că vĕdŭ în reşedinţa regelui boemŭ, Podiebrad, pe ginerele sĕu, pe regele Mathia Hunyady, zăcêndŭ bolnavŭ în patŭ, cu săgéta ruptă în trupŭ, care i-s'a infiptŭ în nefericita lui campaniă în România, unde armata maghiară fù înfrântă de óstea română.

Din Pesta până în Viena eramŭ doi inşĭ într'unŭ cupeu. Tovarăşulŭ meu, unŭ tînĕrŭ voinică şi elegantŭ, s'a aruncatŭ pe unŭ divanŭ, a trântitŭ lângă dênsulŭ vre-o 5 diare maghiare, apoi luândŭ unulŭ în mână s'a pusŭ pe cetite.

Dela unŭ timpŭ mi-se urîse şi l'am rugatŭ ca sĕ-mĭ dée voie sĕ cetescŭ şi eu unŭ diarŭ.

„Pré bucurosŭ — dise elŭ — décă „sciam că eştĭ Maghiarŭ, de multŭ te aş „fi îmbiatŭ eu“.

„Nu sunt Maghiarŭ, sunt Românŭ, „dér cunoscŭ bine limba maghiară“?

„Insĕ Românŭ din Ungaria“?

„Nu! din Transilvania, din Sibiiu“.

„Inţelegŭ! acuma sciu cu cine am „d'a face; dér fórte mĕ bucurŭ, că mi-s'a „datŭ ocasiune de-a mĕ informa în per„sónă despre unele şi altele“.

Ne-amŭ apucatŭ de politică şi nicĭ că amŭ încetatŭ, până nu ne-amŭ apropiatŭ de Viena.

Dênsulŭ era unŭ advocatŭ, omŭ cultŭ şi bine instruitŭ; elŭ călĕtoria în America, pare-mi-se în vre-o misiune economică.

Când ne-amŭ despărşitŭ, mi-a strînsŭ mâna şi mi-a disŭ:

„Domnulŭ meu, fii convinsŭ, că nu „Maghiarii suntŭ duşmanii Românilorŭ, „ci Jidovii suntŭ, carĭ ne vorŭ cutropi „şi nimicì pe noi pe toţĭ. In contra „acestui mare periculŭ, noi nu mai sun„temŭ în stare sĕ ne apĕrămŭ. O sin„gură scăpare mai avemŭ: décă se vorŭ „lăpĕda Ovreii de credinţa lorŭ şi se „vorŭ face cu trupŭ cu sufletŭ adeveraţĭ „Maghiarĭ. Şi acésta trebue sĕ o facă, „altcum . . . au s'o păţéscă cu poporulŭ „maghiarŭ“.

Dicêndŭ aceste cuvinte, m'am convinsŭ, că acelea au eşitŭ din fundulŭ inimei dênsului.

(Va urma).

Avisŭ d-lorŭ abonațĭ!

Rugămŭ pe d-nii abonațĭ ca la reînoirea prenumerațiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ și numerii de pe fâșia sub care au primitŭ diarulŭ nostru până acuma.

Totodată facemŭ cunoscutŭ tuturorŭ D-lorŭ abonațĭ, că mai avemŭ din anii trecuțĭ numerĭ pentru complectarea colecțiunilorŭ „Gazetei“, precum și câteva întregĭ colecțiunĭ, pentru carĭ se potŭ adresa la subsemnata Administrațiune în casŭ de trebuință.

Domnii, ce se abonéză din nou, sĕ binevoiască a scrie adresa lămuritŭ și sĕ arate și posta ultimă.

Nr.5120—1889. 46,M.3—3

PUBLICAȚIUNE.

Isbucnindŭ, conformŭ protocolului veterinarŭ din 17 a l. c., în Stupinele Brașovului în modŭ epidemicŭ bóla de gură și unghii între vitele cornute, se aduce prin acésta la cunoscință, cumcă Stupinile Brașovului s'au închisŭ ca cercŭ epidemicŭ, dispunĕndu-se în sensulŭ § 219 a ordinațiunei pentru esecutarea articulului de lege VII din an. 1888, ca la intrările pe drumurile conducĕtóre în amintita parte a orașului sĕ se pună tabele de admonițiune, la intrările acestorŭ drumurĭ sĕ se pună străjĭ (sentinele), a cărorŭ menițiune este, că afară de cai, sĕ nu trécă alte animale în acestŭ cercŭ epidemicŭ, ci din contra sĕ le îndrumeze pe astfelŭ de drumurĭ, prin carĭ se póte ocoli acestŭ cercŭ.

Locuitorii Stupinilorŭ se provócă mai departe, că pe câtŭ timpŭ va dura epidemia se nu care din ale lorŭ curțĭ nutrețŭ și gunoiu; pașapórtele de vite (cu excepțiune acele de cai) aflătóre în posesiunea lorŭ sĕ le aștérnă în decursŭ de 24 de óre subscrisului căpitănatŭ spre păstrare, și în fine laptele mulsŭ dela vitele infectate de bóla epidemică de gură și unghii sĕ nu 'lŭ véndă sĕu sĕ-lŭ foloséscă spre scopurĭ private.

Intrarea măcelarilorŭ și samsarilorŭ de vite în grajdurile astorfelŭ de vite este interdisă.

Neesecutarea disposițiunilorŭ acestei publicațiunĭ se va pedepsi conformŭ disposițiunilorŭ art. de lege VII din 1888 cu tótă rigurositatea.

Brașovŭ, 17 Augustŭ 1889.

Căpitănatulŭ orășenescŭ.

Sosirea și plecarea trenurilorŭ și postelorŭ în Brașovŭ.

I. Plecarea trenurilorŭ:

1. Dela Brașovŭ la Pesta

Trenulŭ de persóne Nr. 307: 4 óre 54 de minute séra.
Trenulŭ mixtŭ Nr. 315: 2 óre 32 minute după amédĭ.

2. Dela Brașovŭ la Bucuresci:

Trenulŭ de persóne Nr. 318: 1 óră 55 minute după amédĭ.

A. Plecarea postelorŭ.

a) Dela Brașovŭ la *Rĕșnovŭ-Zernescĭ-Branŭ*: 12 óre 30 m. după amédĭ
b) „ „ „ *Zizinŭ:* 4 óre după amédĭ.
c) „ „ în *Sĕcuime* [S Georgĭ]: 1 óră 30 minute nóptea..
d) „ „ la *Făgărașŭ*: 4 óre diminéța.
e) „ „ la *Săcele:* 4 óre diminéța.

B. Sosirea postelorŭ:

a) Dela *Rĕșnovŭ-Zernescĭ-Branŭ* la Brașovŭ: 10 óre înainte de amédĭ
b) „ *Zizinŭ* la Brașovŭ: 9 óre a. m.
c) Din *Sĕcuime* la Brașovŭ: 6 óre séra.
d) „ *Făgărașŭ* la Brașovŭ: 2 óre diminéça.

Mersulŭ trenurilorŭ

pe liniele orientale ale căii ferate de statŭ r. u. valabilŭ din 1 Iunie 1889.

Budapesta—Predealŭ

	Tren de persóne	Trenŭ accelerată	Trenŭ omnibus	Trenu mixt
Viena	11.—	8.—		
Budapesta	8.31	2.—	3.10	6.10
Szolnok	11.20	4.05	7.22	9.28
P. Ladány	2.22	5.46	5.52	11.38
Oradea-mare	4.18	7.01	8.46	1.51
Oradea-mare		7.11	9.18	2.11
Várad-Velencze			9.27	2.19
Fugyi-Vásárheli			9.44	2.32
Mezö-Telegd		7.41	10.21	2.55
Rév		8.16	11.38	3.38
Bratca			12.16	4.01
Bucia			12.54	4.23
Ciucia		9.05	1.57	4.49
Huiedin		9.35	3.11	5.31
Stana			3.40	5.40
Aghiriș			4.15	6.12
Ghirbeu			4.36	6.24
Nădĕșel			4.58	6.38
Clușiu		10.35	5.26	6.56
Clușiu	11.02			7.15
Apahida	11.23			7.48
Ghiriș	12.44			9.13
Cucerdea	1.27			10.04
Uióra	1.34			10.12
Vințulŭ de susŭ	1.42			10.19
Aiud	2.07			10.45
Teiușŭ	2.26			11.34
Crăciunelŭ	3.11			12.11
Blașiu	3.24			12.29
Micăsasa	3.54			1.10
Copșa mică	4.09			1.30
Mediașŭ	4.39			2.14
Elisabetopole	5.11			2.54
Sighișóra	5.45			3.35
Hașfalĕu	6.12			4.07
Homorodŭ	7.32			5.54
Ágostonfalva	8.17			6.39
Apatia	8.37			7.13
Feldióra	9.06			7.45
Brașovŭ	9.45			8.32
Brașovŭ	1.55	5.32		
Timișŭ	2.53	6.15		
Predealŭ	3.28	6.47		
Bucurescĭ	9.35	11.50		

Predealŭ—Budapesta

	Trenŭ omnibus	Trenu accelerată	Tren de persóne	Trenŭ mixt
Bucurescĭ		4.40	7.30	*)
Predealŭ		9.12	1.14	5.03
Timișŭ		9.41	1.45	6.22
Brașovŭ	—.—	10.17	2.32	7.23
Brașovŭ	4.54		7.07	
Feldióra	5.37		7.44	
Apața	6.15		8.09	
Ágostonfalva	6.43		8.29	
Homorodŭ	7.31		9.07	
Hașfalĕu	9.09		10.34	
Sighișóra	9.33		10.46	
Elisabetopole	10.02		11.09	
Mediașŭ	11.04		11.35	
Copșa mică	11.24		12.19	
Copșa mică	11.39		11.59	
Micăsasa	11.57		12.15	
Blașiu	12.30		12.43	
Crăciunelŭ	12.45		12.55	
Teiușŭ	1.13		1.07	
Aiudŭ	2.18		2.11	
Vințulŭ de susŭ	2.48		2.33	
Uióra	2.56		2.40	
Cucerdea	3.14		2.46	
Ghirișŭ	4.01		3.27	
Apahida	5.28		4.47	
Clușiu	5.56		5.08	
Clușiu	6.45	5.32		8.—
Nădășelŭ	7.06			8.36
Gîhrbău	7.22			9.02
Aghireșŭ	7.37	6.11		9.32
Stana	8.03			10.11
B. Huiedin	8.24	6.43		10.51
Ciucia	9.04	7.12		12.16
Bucia	9.20			12.50
Bratca	9.37			1.19
Rév	9.55	7.51		2.—
Mezö-Telegd	10.20	8.17		3.04
Fugyi-Vásárheli	10.47			3.36
Várad-Velencze	10.57			3.52
Oradea-mare	11.04	8.42		4.03
Oradea-mare	11.19	8.47	10.50	4.47
P. Ladány	1.19	10.08	1.33	7.30
Szolnok	3.31	11.51	3.29	11.51
Budapesta	6.30	1.55	7.45	9.55
Viena	1.40	7.15	6.05	

*) Comunică numai în fiecare Vinerĭ.

B.-Pesta-Aradŭ-Teiuș

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de pers.	Trenŭ de pers.
Viena		11.—	3.40
Budapesta		7.40	9.30
Szolnok		10.42	12.38
Aradŭ		3.53	5.36
Aradŭ	2.17	4.29	6.06
Glogovațŭ	2.37	4.41	6.18
Gyorok	3.37	5.05	6.43
Paulișŭ	4.05	5.17	6.55
Radna-Lipova	4.27	5.38	7.14
Conop		6.05	7.46
Bĕrzava		6.23	7.57
Soborșinŭ		7.20	8.42
Zamŭ		7.55	9.11
Gurasad..		8.26	9.39
Ilia		8.47	9.55
Branicica		9.11	10.13
Deva		9.42	10.37
Simeria (Piski)		9.59	10.53
Orăștia		11.—	11.39
Șibotŭ		11.29	12.01
Vințulŭ de josŭ		12.02	12.29
Alba-Iulia	8.55	12.19	12.45
Teiușŭ	9.54	1.06	1.24

Teiuș-Aradŭ-B.-Pesta

	Trenŭ mixt	Trenŭ de pers.	Trenŭ mixt
Teiușŭ	11.24	3.—	1.42
Alba-Iulia	11.59	3.34	2.32
Vințulŭ de josŭ	12.30	4.10	
Șibotŭ	1.01	4.43	
Orăștia	1.32	5.13	
Simeria (Piski)	2.03	5.47	
Deva	2.52	6.27	
Branicĭca	3.23	6.54	
Ilia	3.55	7.20	
Gurasada	4.08	7.32	
Zamŭ	4.44	8.03	
Soborșinŭ	5.30	8.38	
Bĕrzava	6.27	9.27	
Conopŭ	6.47	9.46	
Radna-Lipova	7.28	10.20	5.35
Paulișu	7.43	10.34	6.01
Gyorok	7.59	10.50	6.44
Glogovaț	8.28	11.16	7.25
Aradŭ	8.42	11.30	7.44
Aradŭ	9.20	12.05	
Szolnok	2.22	5.10	
Budapesta	6.—	8.15	
Viena	1.40	6.05	

Simeria (Piski)-Petroșenĭ

Simeria	6.47	11.54
Streiu	7.40	12.37
Hațegŭ	8.51	1.28
Pui	10.02	2.23
Crivadia	11.02	3.11
Banița	11.50	3.53
Petroșenĭ	12.30	4.25

Petroșenĭ-Simeria (Piski)

Petroșenĭ	9.36	4.26
Banița	10.17	5.12
Crivadia	10.58	5.55
Pui	11.42	6.41
Hațegŭ	12.23	7.26
Streiu	1.12	8.14
Simeria	1.51	8.50

Aradŭ—Timișóra

Aradŭ	6.12	4.12
Aradulŭ nou	6.36	4.38
Németh-Ságh	7.01	5.01
Vinga	7.30	5.29
Orczifalva	7.55	5.47
Merczifalva	8.13	6.04
Timișóra	9.04	6.50

Timișóra—Aradŭ

Timișóra	6.25	1.15
Merczifalva	7.19	2.04
Orczifalva	7.46	2.26
Vinga	8.15	2.56
Németh-Ságh	8.36	3.13
Aradulŭ nou	9.11	3.51
Aradŭ	9.27	4.05

Ghirișŭ—Turda

Ghirișŭ	9.33	4.19
Turda	9.54	4.40

Turda—Ghirișŭ

Turda	8.29	3.19
Ghirișŭ	8.50	3.40

Sighișóra—Odorheiu

Sighișóra	6.05
Odorheiu	9.12

Odorheiu—Sighișóra

Odorheiu	6.—
Sighișóra	8.56

Copșa-mică—Sibiiu

Copșa-mică		2.05	4.35
Șeica mare		2.38	5.05
Lómneșŭ		3.22	5.46
Ocna	8.—	3.46	6.17
Sibiiu	8.35	4.18	6.40

Sibiiu-Copșa-mică

Sibiiu	2.30	9.10	9.50
Ocna	3.04	9.37	10.14
Lómneșŭ		10.05	10.40
Șeica mare		10.40	11.10
Copșa-mică		11.09	11.35

Cucerdea-Oșorheiu-Reghinulŭ săsescŭ

Cucerdea	3.05	10.20	3.25
Cheța	3.35	10.50	3.58
Ludoșŭ	3.51	11.11	4.15
M.-Bogata	4.06	11.20	4.41
Iernutŭ	4.43	11.57	5.28
Sânpaulŭ	4.58	12.12	5.44
Mirașteu	5.21	12.36	6.08
Oșorheiu	5.40	12.55	6.27
Oșorheiu	6.—	4.58	
Reghinul-săs.	7.35	7.—	

Reghinulŭ săsescŭ-Oșorheiu-Cucerdea

Reghinul-săs.		8.25	8.—
Oșorheiu		10.—	9.49
Oșorheiu	6.45	12.15	10.20
Mirașteu	7.05	12.35	10.39
Sânpaulŭ	7.28	12.58	11.02
Iernutŭ	7.50	1.19	11.23
M. Bogata	8.23	1.49	11.53
Ludoșŭ	8.31	2.02	12.06
Cheța	9.12	2.18	12.22
Cucerdea	9.44	2.46	12.50

Simeria (Piski)-Uniéd.

Simeria (Piski)	2.18
Cerna	2.39
Uniedóra	3.08

Uniéd.-Simeria (Piski)

Uniedóra	9.30
Cerna	9.56
Simeria	10.15

Murĕșŭ-Ludoșŭ-Bistrița

Murĕșŭ-Ludoșŭ	4.30
Țagŭ-Budatelecŭ	7.27
Bistrița	11.—

Bistrița-Murĕșŭ-Ludoșŭ

Bistrița	3.—
Țagŭ-Budatelecŭ	6.49
Murĕșŭ-Ludoșŭ	9.35

Notă: Numerii încuadrațĭ cu linii gróse însemnéză órele de nópte.

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașovŭ.